

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ

Η ΚΑΠΕΤΑΝ-ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ

Η επανάστασις τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας. Ἡ δράσις τῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων. Ὁ Καπετάν Κράκας κ' ἡ ἀδελφή του. Ἡ λεβεντιά τῆς πανέμορφης Περιστέρας. Ὁ ρομαντικὸς ἔρωτάς της. Στὰ βουνά. Ἡ Περιστέρα καπετανίσσα. Ἡ ἥρωική δράσις της. Τὸ μαρτύριό τοῦ ἀδελφοῦ της. Ὁ θάνατός τοῦ χυχαπημένου της. Ἡ Περιστέρα ἐκδικεῖται. Ἡ κρησάταια. Πῶς ἐτελείωσε ἡ ρομαντικὴ ζωὴ της. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΑΣ εἶνε γνωστὸ ἀπὸ τὴν ἱστορία, ὅτι λίγα χρόνια ἔπειτα ἀπὸ τὴν Ἐπανάστασι τοῦ 21, ποὺ κατέληξε στὴν ἀνεξαρτησία τῆς Ἑλλάδος, μὰ καινοφανῆ πολιτικὴ ἐπανάστασις ἐξεργάγη, ἐπ' εὐκαιρία τοῦ Ρωσο-τουρκικοῦ πολέμου, αὐτὴ Δυτικὴ Μακεδονία. Μὲ τὴν ἐπανάστασι αὐτὴ τὴν Μακεδονίαν ἐκέντησαν οἱ Τουρκοὶ βίοντο σχετίζεται καὶ ἡ ἱστορία μᾶς ἡρωικῆς ζωῆς τῆς Σιατιστῆς, τῆς περιφημοῦ Καπετάν Περιστέρας, τὴν ὁποίαν θὰ διηγηθῶμε ἐδῶ.

Ὁλόκληρη ἡ Δυτικὴ Μακεδονία, καὶ κυρίως ἡ Λαρίσια, τὰ Γρεβενά καὶ ἡ Βέροια, εἶχαν γίνῃ τότε πεδὸν πλεχτολογίῶν. Πολυάριθμα ἀνταρτικὰ σώματα εἶχαν σχηματισθῆ, μὲ εὐλείπειους ἀπαιτήσεις ἐπὶ γενναίῃς τῶν, κ' εἴθε ζολονοῦσαν τὸ μεγάλο ἔργο τῶν ἡρώων τοῦ εὐραίου. Τὸ κέντρο ὅμως ὅλης αὐτῆς τῆς κινήσεως ἦταν ἡ Σιατίστα. Αὐτὴ ἦταν τὸ ἀρμητήριο τῶν ἐπαναστατικῶν, καθὼς καὶ ἡ ἀποθήρη τῶν ἔνοπλων καὶ τῶν πολεμοφοδίων τῶν. Τὰ κορίτσια τῆς Σιατιστῆς εἶχαν κεντηροὺ ἀζούρη μὲ χρυσάφι καὶ τὴν σημαία, ἡ ὁποία θὰ ὑψόνταν στὴν πόλι τὴν ἡμέρα τοῦ λητριμοῦ ἀπὸ τὸν Τουρκοὺ βίοντο. Ἡ σημαία αὐτὴ φυλάσσεται στὴ Μητρόπολι.

Ἡ Σιατίστα εἶχε δώσει ἐπίσης καὶ πολλὰ παλληκάρια τῆς στοῦς ἀρχηγούς τοῦ κινήματος, ὅπως τὸν Καπετάν Λεωνίδα, τὸν Νταβέλη καὶ τὸν Σπανο. Ἀνάμεσα στα παλληκάρια αὐτὰ ἦταν καὶ κάποιος Κράκας ἀπὸ τὴν Γεράνεια, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀκούσει τὸν Καπετάν Σπανο καὶ εἶχε πολεμήσει σὲ πολλές μάχες μαζί του.

Λέν πέραις ὅμως πόλις χωρὸς, καὶ ὁ Καπετάν Σπανὸς σκοτώθηκε. Τότε τὸ μεγάλο ἀνταρτικὸ τὸν σῶμα μονάστηρε σὲ ἄλλα μισρότερα καὶ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ἔγινε ἀρχηγὸς ὁ ἴδιος ὁ Κράκας μὲ δέκα πέντε παλληκάρια. Ἐπειτα ἀπὸ λίγες νύκτες, μὰ βροχερὴ νύχτα, ὁ Κράκας μὲ τὰ παλληκάρια του ἔφτασε στὴ Γεράνεια, τὴν πατρίδα του.

Τοῦσιν σχεδὸν δὲν ἔπαρσαν στὴ Γεράνεια. Οἱ γενναῖοι λοιπὸν ἀντάρτες ἐταυθίζαν οιασθῶ καὶ χωρὶς θάρρους στὸ σπίτι τοῦ ἴδιου τοῦ Κράκας. Ὁ καπετάνιος χτέρισε τὴν πορτὰ καὶ σὲ λίγο εἶα φῶς ἔλαμψε σ' ἕνα παρῶντο, καὶ μὲ μελωδικὴ φωνὴ κῆρυξ ἀκούστηκε ἀπὸ μέσα :

— Ποῖος εἶνε τέτοια ὥρα ;
— Περιστέρα, ἀνοίξε, ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδελφός σου, ἀπάντησε ὁ Κράκας.

Ἡ νέα ἀνεγνώρισε τὴ φωνὴ τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ ἀνοίξε. Ὁ Κράκας μὲ τὰ παλληκάρια του ἔπαρσαν μέσα. Ἡ Περιστέρα ἄρχισε τότε νὰ τοὺς ἐταυθίζη νὰ φάνε. Ἦταν μὰ ὄρασιότητι ζοπέλλα, δέκα ὄχτο χρονῶν ὄμοι, μὲ μεγαλόσωμη καὶ δυνατὴ. Ἡ ὄρασι καὶ ἡ ὀμηρὴ ἔφαρξ ἔτανον στὰ κοκκίνα μαγροκά της καὶ τὸ σφιχτοδεμένον κορμὶ της. Λέν εἶνε ἔνασθε τὸν ἀδελφὸ της ἀπὸ τότε ποὺ εἶχε ἀκούσει τὸν Καπετάν Σπανο καὶ γὰρ πρώτη φορὰ ἔβλεπε τὰ παλληκάρια ποὺ ἦταν μαζί του. Κι' ἐνὸς ἐτοίμαζε ὅτι χρειαζόντανε γὰρ νὰ τοὺς ἐχυχαπῆτο περισσότερο, σινουλοῦσε συγχρόνως μαζί τους.

— Λέν φοβάσαι ποὺ μένει μόνη σου ἐδῶ στὸ σπίτι ; τὴ φώτισε κάποτε ἕνα ἀπὸ τὰ παλληκάρια αὐτὰ, ὅταν εἶχαν καθῆσαι περὶ τὸ τραπέζι κ' ἔφαγαν.

Ἡ Περιστέρα ὅμως ἀπάντησε, ὅτι δὲν ἤξερε τί πράγμα ἦταν ὁ φόβος. Συγχρόνως ὅμως πρόσθεε περισσότερο τὸν νέο ποὺ τῆς μιλοῦσε. Μέσα στὸ μελῆρο φῶς ποὺ ἔρχονε τὸ παντῆλι, ἡ ἀρρενωπὴ τὸν φροσιγνωμία τὴν κατεγύθεινε. Ἀκριβῶς τὸ ἴδιο συνέβη καὶ μ' ἐξείνον μαζί της. Καὶ ὅταν τὸ πρῶο τῆς ἐπομένης, ποῖν φωνὴ ἀκούη καλὰ—καλὰ ἡ μέρα, ὁ Κράκας μὲ τοὺς ἀνδρεί-

ους τὸν ἀποχαμέτησε τὴν Περιστέρα, τὸ χερὶ της μὲ τὸ χερὶ τοῦ ὀμοῖον ἔκεινον παλληκαριῶ σφιχτῶν κάποιος περισσότερο.....

Πέραις κάποιους καθὼς ἀπὸ τότε. Στὶς βροχερὲς ὄμως καὶ ἀγέγυφες νύκτες, ὁ Κράκας γλῆστροῦσε κάποιον—κάποιον μὲ τὸ ὄμμα του ὡς τὸ πατρικὸ του σπίτι, στὴ Γεράνεια, γὰρ νὰ ἀναπαυθῆ καὶ νὰ ξεναβῆ λίγα τὴν αἰγὴ ἀναζητῶντας κινδύνους καὶ περιπέτειες. Καὶ σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ τὸ λεπτὸ αἰσθημα ποὺ εἶχαν αἰσθανθεῖ στὴν ἀρχὴ ὁ ἕνας γὰρ τὸν ἄλλον, ἡ Περιστέρα καὶ ὁ ὄμοῖος λεβέντης, δυνάμωσε καὶ ἔγινε ἕνα πάθος σφοδρότατο. Ἡ γενναία κόρη τῆς Σιατιστῆς στενοχωροῦτανε τώρα ποὺ ἔμενε μόνη στὸ σπίτι. Ἡ σφερὴ τῆς ἦταν πάντα μαζί μὲ τὸν ἀγαπημένο της. Πόσο θάθελε νάμα πάντα μαζί του κ' ἡ ἰδία !

Αὐτὰ καὶ ἔγινε στὸ τέλος. Μὴ τοιρακὶ περιπόλος ἔφτασε ἕνα πρῶο στὴ Γεράνεια. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς περιπόλου, θέλοντας νὰ τρομοποιήσῃ τὴν Περιστέρα, γὰρ νὰ τοὺς καταγγεῖλι τὴν κινήσει τοῦ ἀδελφοῦ της, τὴν ἀπέκρινε ὅτι θὰ τῆς κάμω τὸ σπίτι. Ἡ Περιστέρα δὲν ἔταχσε. Αὐτὸ δὰ ἤθελε κ' αὐτὴ. Καὶ τὸ ἴδιο βράδι ἄρχισε μὰ ἀπὸ τὶς ἀνταρτικὲς φορεσιές τοῦ Κράκα, ἀμυθῶντας καὶ τραβῆξε γὰρ τὸ λημέρι τοῦ ἀδελφοῦ της, στὰ βουνά.

— Ὅμοια μαζί σου περὶ στὴ φωτιὰ καὶ στὸ θάνατο ! εἶπε στὸν ἀγαπημένο της, ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἄρχισε γὰρ τὴν Περιστέρα καινοφανῶς σῆμα. Ἐλαβε μέρος σὲ πολλές μάχες καὶ συμπλοκές καὶ πολεμήσει μὲ ἀνδρεία, σάν ἄντρας. Σιγά—σιγά μάλιστα ἄρχισε ν' ἀποκατ' ἐφίρη. Οἱ Τουρκοὶ ποὺ εἶχαν ἀκούσει πολλὲς φορὲς τὸ ὄνομα τῆς, τὴν φοβόντουσαν καὶ τὴν ἐθαίμαζαν συγχρόνως.

Μὰ τὸ ἀστέρι τῆς Περιστέρας ἐμειοσιγήθηκε, ὅταν ὁ ἀδελφός της ἔπαρσε θῆμα τῆς πορησίας τῶν Τουρκοῶν. Ἐπὶ ἀνάγκης χωρικός τὸν ἐπρόσθεσε, καὶ οἱ Τουρκοὶ τὸν ἔπαρσαν ἀχμῶτατο. Καὶ ὄχι μόνον τὸν θανάτωσαν ἔπειτα ἀπὸ φροκτὰ βασανιστήρια, μὰ καὶ ἀφροῦ τὸν ἐσοκτόωσαν, ἔξέσχισαν σὲ κομμάτια τὸ θῆμα τὸν καὶ πέταξαν τὶς ἀμέρες τὸν στὰ σκολιά καὶ στὰ ὄρνεα !...

Ὁ τοιρακὸς θάνατος τοῦ Κράκα ἔγινε ὀδυνηρὴ ἐντύπωσι σὲ ὄλους τοὺς Ἕλληνας τῆς περιοχῆς. Μὰ τὴν Περιστέρα τὴν ἔπαρσε σποστή τιγερ, θῆμο ἄνθρωπο. Ὅσπου τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ της ἔμενε περὶ ἀέρατο καὶ τὰ παλληκάρια, ποὺ τὸ ἀποτελοῦσαν, ἀνέθεσαν σ' αὐτὴ τὴν ἀρχηγία. Ἀπὸ τότε ἡ Περιστέρα πρόσθεσε καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ Καπετανίου στὸ ὄνομα τῆς.

Τὸ πρῶτο ποὺ εἶχε νὰ κἀνῃ πλέον ἡ ἡρωικὴ κόρη τῆς Σιατιστῆς, ἦταν νὰ ἐκδικηθῆ τὸν ἀδικο γαμὸ τοῦ ἀδελφοῦ της. Καὶ πράγματι, δὲν πέραις πολλὲς μέρες καὶ ἡ Καπετάν Περιστέρα τὸ ἐπέτυχε. Ἐτιμώρησε μὲ τὸν παραδειγματικώτερον τὸν θανάτων τὸν πορδοτὴ καὶ τοὺς φονεῖς τοῦ Κράκα.

Καὶ τότε περὶ ἄρχισε τὸ λημπρὸ στάδιο τῆς. Κανένας Τοῦρκος, στρατιωτικὸς ἢ ἀγὰς, δὲν μποροῦσε νὰ κοιμῶται ἡσυχῶς. Γενναῖοι, πολυμήχανοι, ἀπορασισταὶ, ἡ ἡρώδια αὐτὴ τρομοκρατοῦσε ἐπὶ πολὺν καιρὸ καὶ σὲ ἀπόστασι ἑκατοντάδων χιλιόμετρον γῆρας τὴν περιοχὴ τῆς Σιατιστῆς. Μὰ, ἀλλοῖμονο !... Σὲ μὰ μάχη ἔχασε καὶ τὸν ἀγαπημένο της. Τὸ παλληκάρια ποὺ ἔλάτρευε σκοτώθηκε. Κ' ἡ Περιστέρα ἔγινε περὶ ἀκόμη πιο σκληρὴ. Οἱ Τοῦρκοι φοβόντουσαν ὅταν ἀκούγαν νὰ προφέρεται καὶ τὸ ὄνομα τῆς μονάχα.

Δὲν μποροῦμε νὰ ἀναφέρουμε ἐδῶ ὄλους τοὺς ἀθλοὺς τῆς περιφημῆς αὐτῆς ἀντάρτισσας. Ὅσπου στὸ μεταξὺ τὸ ἀνταρτικὸ κίνημα τῶν Μακεδόνων εἶχε κατασταλεῖ παντοῦ σχεδὸν στὴ Δυτικὴ Μακεδονία, καὶ ὅμως αὐτὴ ἔξακολοῦθεσε νὰ πολεμᾷ ἀνυπότακτη. Καὶ στὸ τέλος ἡ τρομερὴ Ὀθωμανικὴ Ἀυτοκρατορία ἀναγκάστηκε νὰ συνθηκολογήσῃ μαζί της. Τῆς ἔδωσε ἀμνηστία, μὲ τὸν ὅρο νὰ κάμωται ἡσυχὴ περὶ ! Ἐτοὶ ἡ Περιστέρα γίγισε στὴ

Ὁ Καπετάν Κράκας.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ο ΧΑΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΜΑΘΟΥΣΑΛΑΣ

(Του κ. ΔΗΜ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ)

Ήτανε μιά φορά, σ'ά περασμένα χρόνια, ένας άνθρωπος πολύ νέος και πολύ πλούσιος, μόν τόσο πλούσιος, που δέν ήξερε τό τί είχε. Μιά μέρα πήγε σ' ένα μεγάλο δάσος να σφραγισθή. Έχει εϊδε ένα γέρο που μάζεψε ξεροξυλάδα και τού ειπε :

- Καλήμερα, γέρο.
- Καλώς τὸ παιδί μου.
- Τί κάνεις αὐτό;
- Νά, μάζωνώ ξεροξυλάδα νά τὰ πάω στό καλὸν μου.

Τότε ὁ πλούσιος τὸν βοήθησε καὶ ἔβαλε τὰ ξεροξυλάδα στή ράχη του.

Σάν ἀνέθηκε στήν κορυφή τοῦ βουνοῦ, γύρισε ὁ γέρος, κίτταξε τὸ νέο καὶ τού ειπε :

- Ἐ, παλληκάρη! Ἄφοῦ γνομιστήκαμε, πρέπει νά ξέρομε ὁ ἕνας τ' ὄνομα τοῦ ἄλλουνοῦ...
- Μιὰ χαράς, τὸ λέει ὁ νέος. Ἐμένα μὲ λένε Μαθουσάλα.
- Καὶ μένα μὲ λένε Χάρος, λέει ὁ γέρος.

Σάν τὸ ἀκουσε αὐτὸ ὁ νέος ζατατόμαζε. Ὁ Χάρος τὸν εἶδε, μὰ δέν ἐμίλησε. Σάν πήγε ὅμως λίγο παρακάτω, γυρῆσε καὶ λέει τού νέου :

- Για τὸ καλὸ ποὺ μοῦκανες σήμερα, τί καλὸ θέλεις νά σοῦ κάνω ;
- Ἄν θέλεις, κάνε μὲ νά ζήσω πολλὰ χρόνια, λέει ὁ νέος.
- Βγάδει ὁ γέρος ἅτ' τὸν κόρφο του ἕνα καλὸ τρεφεῖο καταλιγωμένο, σπαλῶνε τὸ χέρι του, φράζει, φράζει καὶ βρῖσκει τ' ὄνομά του.

- Ἐ! τὸ λέει, ἔχεις νά ζήσης ἀκόμα πολλὰ χρόνια καὶ τόσα πολλά χρόνια, πὸν θά εἶχεται γάχη τὴν ἡμίαιά σου ὅλος ὁ κόσμος. Αὐτὸ ἦτανε γρηγοτὸ σου. Τώρα πὲς μου τί θέλεις ἀπὸ μένα...

- Νά μοῦ πῆς πότε θά πεθάνω.
- Σάν ἀρχίσουν τὰ κλάδι νά γίνονται ξεράδια, θά ξεραθῆ καὶ τὸ κορμί τοῦ δέντρον, εἶπε ὁ Χάρος.

Περάσανε ἀπὸ τότε πολλὰ χρόνια καὶ ὁ Μαθουσάλας παντρεύθηκε, ἔκανε παιδιά, ἀγγύρια καὶ ξαγύρια καὶ ζοῦσε πολὺ εὐτυχισμένος.

Μιά μέρα μάζεψε τὰ παιδιά του καὶ ἔδωσε τοὺς ἄλλους συγγενεῖς του καὶ τοὺς διηγήθηκε τὸν Χάρος τὴν ιστορία.

- Ἐδὼ καὶ κάμποσο καιρὸ, λοιπὸν, παιδιά μου, μὸ πο-νοῖνε πότε τὰ ποδιάρια μου, πότε τὰ χέρια μου, πότε τ' αὐτὰ μου. Αὐτὰ, παιδιά μου, εἶνε τὰ κλωνάρια τοῦ ἀνθρώπου καὶ σάν πονοῖνε γίνονται ξεράδια. Καὶ τὸ κορμί χωρίς κλωνάρια δέν μορεῖ νά βιστάξῃ καὶ ξεραίνεται κα' αὐτὸ... Ἦθεε κα' ἡ ὥρα λοιπὸν νά πεθάνω...

Αὐτὴ ἦτανε ἡ στερνὴ μιλιὰ τοῦ γέρου Μαθουσάλα, κα' ἀφοῦ εἰρήνησε σ' ὄλους νά φράσουν τὰ χρόνια του, ἦθεε ὁ φίλος του ὁ Χάρος καὶ τὸν πήγε...

Σιάτιστα τὴν παροιμιὴν ἀκριβῶς τὸ Εὐαγγελισμοῦ.

Κανένας φρικὰ δέν ἤξερε τὸν ἐρχομὸν τῆς, ὅταν ἔξαφνα ἕνας πυροβολισμὸς ἀκούστηκε στήν ἀγορὰ τῆς πόλεως. Οἱ κάτοικοι βγήκαν ἀμέσως ἀπὸ τὰ σπιτία τους νά μῦθουν τὴ συμβάνει. Εἶδαν τότε τὴν Περιστέρα νὰ στέχῃ κρατώντας στὰ χέρια τὸ ἄστρο τῆς, πὸν κἀνῆκε ἀκόμη. Πλάτ τῆς ἔστοχε ἕνας Τούρκος στρατιώτης, ὁ ὁποῖος τὴ στιγμὴ αὐτὴ τὴν κίτταξε μὸ τὸ σπάμα ἀνοικτὸ. Τί εἶχε συμβεῖ ;

- Δέν μὸ δίνεις τὸ ντιοκίρι σου, καμῖνε ; τοῦ εἶπε ἡ Περιστέρα ὅταν, μετὰ τῆ χορηγίῃ τῆς ἀννιστήκα, ἔφτασαν στήν πλατεία.
- Τί τὸ θέλεις ; τῆ φώτισε ὁ Τούρκος.
- Νά ρίξω μὰ στὸν ἀέρα, τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Περιστέρα. Ἔτσι, γὰ νά μῆθῃ ἡ Σιάτιστα πὸς ἦρθε!

Κ' εἶπε ἔπειτα ὁ πανηγυρικός ἐκεῖνος πυροβολισμός. Οἱ κάτοικοι μαζεῦστηκαν ἀμέσως γύρω τῆς. Μὰ ἐκεῖνη, μὲ ἕνα σάλτο, πέρασε τὸ κατόφλι τῆς Μητροπόλεως καὶ βρέθηκε, σάν νά ἔπαιε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ἐμῶς στὸν τότε Μητροπολίτη. Ὁ ἀγαθὸς ἱεραρχὴ τὴν εὐλόγησε καὶ, τὴν ἄλλη μέρα, στήν ἐκκλησίαν ἐξεφώνησε ἕναν ἐνθουσιώδη λόγο ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς καὶ πρὸς τιμὴν τῆς.

Μὲ τέτοιες τιμὲς ἡ Σιάτιστα ὑποδέθηκε τὴν ἠρωικὴ κόρη τῆς. Ἄπὸ τότε ἡ Περιστέρα ζοῦσε ἡσυχὰ στὰ σπιτία τῆς. Μονάχα πὸν τῆς ἄρεσε νὰ στολιζῆ τὸ στήθος τῆς μὲ χρυσὰ γιορτανάρια καὶ μὲ ἀρμύρες ἀπὸ φρονιὰ καὶ νὰ διασχίζῃ τὴν πόλι τῆς γιορτάσιμες μέρες, σάν ἕνα ζωντανὸ ὄραμα ἰσθεντίας.

Ὅλα ὅμως αὐτὰ δέν ἄρεσαν καθόλου στοὺς Τούρκους καὶ ἀπειράσιαν νὰ τὴν ἐξουλώσουν. Σαμνικά, μὰ νύκτα, περιεκύλωσαν τὸ σπιτία τῆς. Μὰ ὅταν μπῆκαν στὸ τέλος καὶ ἔφραξαν ἕνα-ἕνα τὰ δωμάτια, δέν βρήκαν μέσα ψυχὰ. Ἡ Περιστέρα τὸν εἶχε μωρῖσει καὶ εἶχε φράξει. Ἄπὸ μάντρα καὶ μάντρα ἔφτασε πηδώντας ἔξω ἀπ' τὴν πόλι, καὶ ἅτ' ἐκεῖ, γρηγορὰ σάν ζαρκαδὶ, ἔφραγε γὰ τὴ Θεσσαλία.

Ἐκεῖ εἶχε τὸ πὸν περὸ τέλος :

Παντρεύτηκε !.....

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἦ ὄσον στήν Ναύπακτο. Ἡ ἀφέλεια τοῦ Δημάρχου. Παρεξηγήσεις ἐπὶ παρεξηγήσεων. Ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ κυρίες. Ἐνας χαρακτηρισμὸς τοῦ Χαρ. Τρικούπη. Ὁ θάνατος τοῦ ἀεροπόρου Καρχαμνιάκη. Τὰ προφητικὰ λόγια τοῦ Κ. Μάνου. Ὁ Ν. Δημητρακόπουλος καὶ ἡ ἰσοδότης τῶν δικαστῶν, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὅταν ὁ βασιλεὺς ὄθων περιόδουε στήν Ἑλλάδα, πήγε καὶ στή Ναύπακτο. Ἐκεῖ φώτισε μεταξύ τῶν ἄλλων τὸν Δήμαρχο Ναυπάκτου :

- Πὸς πάει ὁ δήμος σου, κύριε Δήμαρχε ;
- Σοφιστοῦμε, Μεγαλειότατε! Ὅλη μέρα μεθυσμένοι εἶνε, τοῦ ἀπάντησε ὁ Δήμαρχος, ἐννοῶ τὸν ἀδερφοῦ τὸν ποὺ τὸν ἔλεγε ἄδελφον.
- Ὁ ὄθων παρεξήνευσε, μὰ ξαναφώτισε τὸν Δήμαρχο :
- Καὶ πὸς ἔχουν τὰ πράγματα τοῦ Δήμου σου, κ. Δήμαρχε ;
- Τὰ λιανὰ, Μεγαλειότατε, καταστραφίμεαν ἅτ' τὸ γεμίονα, τὰ ζωνδριὰ εἶνε ζωντανὰ ἀκόμη.
- Δέν φωτὸ αὐτὸ, εἶπε ὁ ὄθων. Θέλω νά μάθω πὸς πάει ὁ λαός.
- Ἄν ἔχετε δημοσίαν ἀσφάλεια.
- Ὅ... λαρός, βασιλεῖρ μου; Φέτος κατάντησε νά τὸν τρώνε κα' οἱ γάφια.
- Πὸς εἶπατε ; φώτισε ἐκλιρκτος ὁ βασιλεὺς.
- Νά, Μεγαλειότατε, τόσο γινὸν ἔφραξε φέτος, πὸν τοὺς πιάνον τοὺς λαγούς ζωντανούς. Μόνον ὅπως δέν γεννήθηκε δέν ἔπαισε λαγὸ φέτος.

- Δέν ἐξεπαιδαῖψθησαν οἱ ἄνθρωποι ἐδῶ πέρα, καὶ εἶνε πολὺ πίσω, γύρισε τότε κα' εἶπε, μελαγχολικά, στοὺς ἀδελφούς του ὁ βασιλεὺς.

- Τὴν παιδείαμὰ καὶ τὸ ματσῶσι πὸν ἐγάγαιμε μεις, βασιλεῖρ μου τόσα χρόνια τώρα, οὔτε τὸ σχολὴ σου δέν τὸ τάβηξε... εἶπε ὁ Δήμαρχος.

- Ὁ βασιλεὺς ἐννοεῖ τὴν παιδείαν, τὰ γράμματα, εἶπε τότε γελώντας ἡ βασίλισσα Ἀμαλία.

- Καὶ παιδιά ἔχω τρία ἀρσενικά, βασίλισσά μου, εἶπεν ὁ ἀφελὴς Δήμαρχος, κα' ἄλλα τρία θηλυκά, μὲ τὸ συμπάθεο.

- Ἐ, λοιπὸν, εἶπτε πολὺ χονδρός, κύριε Δήμαρχε, εἶπε τότε ἀγανακτισσασα πλὴν ἡ βασίλισσα Ἀμαλία.

- Νά ἴδης τὸν ἀδερφοῦ μου, τὸ Γιάννο, πόσο πολὺ χοντρός εἶνε ἀπὸ μένα, ἀπάντησε ἀτάραχος ὁ Δήμαρχος.

Στὴν ἀπάντησιν τοῦ αὐτοῦ, οὔτε ὁ βασιλεὺς, οὔτε οἱ αὐλικαὶ ἀπορέσαν νά κρατήσουν πειὰ τὰ γέλια, ἀλλὰ οὔτε καὶ ἡ δξήνιμη Ἀμαλία...

Ὅταν εἶπαν κάποτε στὸν ἀληθινοῦτο Χαρίλοιο Τρικούπη ὅτι ἡ κυριεὶς ἀναμνησθῆναι στήν πολιτικὴ, ὁ Τρικούπης ἀπάντησε :

- Αὐτὸ συμβάνει, γιατί ἡ κυριεὶς δέν καταλαβαῖνον καθόλου ἀπὸ πολιτικὴ!...

Ὅταν ὁ πρῶτος Ἑλλήν ἀεροπόρος, μακαρίτης Ἀλέξ. Καρμανλίας, ἔπαιε ἀπὸ τὸ ἀεροπλάνο του, κατὰ τὸν Σεπτέμβριον πὸν 1912, στή θάλασσα καὶ πνίγηκε κοντὰ στὸ Ἄδριο, ὁ μακαρίτης Κων. Μάνος εἶπε τὰ ἔξης :

- «Κι' ἂν ἔπαιε καὶ πνίγηκε, ἀπὸ ψηλά ἔπαιε!...»

Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ, ὁ μακαρίτης Μάνος, ἔκανε θαρρεῖς τὸ δικὸ του μαρτύριον, γιατί ὁ λίγους μῆρες, ἔπαιε κα' αὐτὸς μ' ἕνα ἀεροπλάνο, ἔξω ἀπὸ τὴ Θεσσαλονικίη, μὰ μὲ τὸν Ἀγαγῶπόλο καὶ σκοποῦθηκαν καὶ οἱ δύο.

Μιά φορά στή «ἐπιτελὴ ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ» ὁ τότε ὑπουργός τῆς Δικαιοσύνης, μακαρίτης Ν. Δημητρακόπουλος, δέν ἤθελε ν' ἀναστειλῆ προσφώνων τὸν Νόμον περὶ ἰσοθότητος τῶν Δημοσίων ἐπαλλήλων καὶ μάλιστα τὸν δικαστικῶν.

Τότε πενέτα ὁ βουλευτὴς Μειντάνης καὶ φωνάζει στὸν ὑπουργὸ, ὑπενηθμῶντάς του τῆς ἀφθές καταπομῖσεις πὸν ἔγιναν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του :

- Τὸ κάνετε αὐτὸ, καθὸς λέτε, ἀπὸ φιλανθρωπία, ἕνω οἱ δὲ διατάξαι κα' ἔχωσαν 14 κατακόους.

- Τότε ὁ κ. ὑπουργός ἦταν... κατὰ τῆς ἰσοθότητος... φωνάζει ὁ κ. Πάπ καὶ ἡ συζητήσις τελείωσε ἐν μῶο γελῶντων.

Ὁ στρατηγός κ. Θ. Σῶδης διηγείται τὸ ἔξης ὄραιο περιστατικόν, πὸν τὸ συνέβη μιά φορά ὅταν ἦταν λοχαγός κα' ἔκανε θεωρία σὲ κάποι Θεσσαλούς φαντάρους :

- Λέγε, Μουζοπούλε, ὅταν ἐν καιρὸ μάχης ἀρήθεις τὸ ἄστρο σου, τί θά γίνῃ ; φώτισε ἕναν φαντάρο.

Κι' ὁ φαντάρος ἀπάντησε ἀπαθέστατα :

-..... Θά μοῦ πῆσῃ, κὸν λοχαγέ!..

